

అక్షరమాల శాస్త్రము

13540

శ్రీమద్రామాయము

శ్రీశంకరసహాయము

శ్రీమేధాదక్షిణామూర్తయనమః.

లోకనాయక శతకము.

బాబ్బలితా॥ అష్టాద శాస్త్రపుటలు

బ్ర॥శ్రీ॥ ఆదిభట్ట రామమూర్తిగారిచే

రచియింపఁబడి.

ఏలూరు శాస్త్రపుటలు మహాశివశ్రీ.

చీమకుర్తి కూర్మ సుబ్బారాయడుగారిచే

మల్లిఖార్జునుడు శ్రీశిగారి ద్రవ్యసహాయమున

ఏలూరు రామా ముద్రాక్షరశాలయందు ముద్రింపఁబడియె.

మొదటికూర్పు 1000 పుటలు.

1924 ఏప్రిల్

కాపీరైటు.]

నిలూరు, అన్న, వస్త్ర, వైద్య, విద్యాదాన

సమాజము, నిలూరు.

స్థలము శ్రీ పృథ్వీము

వారి ధర్మం.

ధవనము శ్రీ బామ్మ

రత్నం శ్రీగారి ధర్మం.

మూలధనముగా రు. 500 ధర్మముయిచ్చిన శాశ్వతధర్మకర్తలనియు, రు. 250 లిచ్చిన శాశ్వతపోషకులనియు, రు. 150 లిచ్చిన శాశ్వతసహాయులుఅనియు, రు. 150 లిచ్చిన శాశ్వత అభిమాని యనియు రు. 100 లిచ్చిన శాశ్వతసభ్యులు అనియు పిలువబడును. అనలుసామ్మ ఎప్పటికి ఖర్చు పెట్టబడదు. తిరిగి యివ్వబడదు, వడ్డినిబట్టి ధర్మములు జరుగుచుండును. ఇందుకు అన్నదానమునకు మూలధనము ధర్మము రు. 60 లు, వస్త్రదానమునకు రు. 20 లు, వైద్యదానమునకు రు. 60 లు, విద్యాదానమునకు రు. 30 లు, రాత్రి మధుకరమునకు రు. 30 లు, సహాయముచేసి రిశీదులు పొందవచ్చును. ఇందుకు పట్టాలుకూడ 5 గురు సంతకములతో నిచ్చెదరు. శాశ్వతధర్మకర్తలకు మాత్రము వారు యిచ్చు ఛామాపటము సమాజమున అలంకరించబడును. ప్లాకులను యిచ్చిన సంవత్సర రిపోర్టులో ముద్రించబడును. ధర్మములు సోల్ బ్రస్టిగారికిగాని ప్రశిడెంటు లేక వర్డింగుట్రస్టీలపేరగాని పంపి శాశ్వతతీర్తి బడయుదురు గాక.

ఇప్పుడుండు 20 మంది శాశ్వత ధర్మకర్తల వివరం.

మహారాజశ్రీ (1) మోతేగంగరాజు జ|| (సోల్ బ్రస్టి (2) బామ్మ రత్నం. (3) చీమకుర్తి మల్లిఖార్జునుడు. (4) గుడిమెట్ల శ్రీరాములు. (5) కొత్తమాసు శ్రీరాములు (ప్రసిడెంటు) (6) మోతే నరసింహరావు జ|| (7) మోతే నారాయణరావు జ|| (8) మోతే కృష్ణారావు జ|| (9) కందులరామయ్య (వర్డింగుట్రస్టి) (10) పోలిశెట్టి గోపాలస్వామి. (11) మన్నగంగరాజు. వై. ప్ర (12) పసుమర్తి రామయ్య. (13) కేసరపల్లి ఆంజనేయులు. (14) బలభద్ర రామకృష్ణయ్య. (15) బలభద్ర రామయ్య. (6) తమ్మన వెంకటసర్వేసు. (17) గుజ్జకు వెంకోజి. (18) కొత్తమాసు సీతారామయ్య. (19) కొనకళ్ళ వెంకట సుబ్బారాయుడు. (20) మద్దుల వెంకట చినరాజుగార్లు.

౨౩౩. ప్రతి పురుషు ధర్మకులంబు కూర్మ సు
 బాబుగాను గుప్త సుబ్బస్మలకును
 గాదాబపుంజిత్ గా జనించిన వాడు
 నలకు యకుడు వల్లికాశ్రమండు
 యుగదనంబునై యొప్పు హేలాపురీ
 గృంథాలయమునకు ద్వింధదాత
 అన్నాన సమాజ సున్నానానికి ధర్మ
 క గ్రంథు బీదలగనెడు వాడు

గీ. లోక నాయక శతకంబుఁ బ్రాకటగతి
 ముద్రణాగార మొసగిన ముఖ్యుడైతేడు
 లోక నాయక సత్కృష్టా లోకనమున
 నాయురాగోగ్య సంపద నలరుగాత.

శ్రీ

లోక నాయక శతకము.

ఉ. శ్రీమ దనంతనద్గుణ విశిష్ట వసిష్ట మహామునీంద్ర) ము
భ్యామలచిత్త మానస విహారమరాళ చరాచరాంతర
స్థామల చిత్కళాత్మ ! నిగమాంతవిభూషణ ! ణోటిభాస్కరో
ద్దామవిభావిభాసి ! విబుధవ్రజపాలక ! లోకనాయకా ! 1

ఉ. మూషకవాహనుఁ భుజగభూషణు నాశ్రితభక్తలోకనం
పోషకు నేకదంతు సురపూజిత పాదసరోజ మంజుసం
భాషు సమస్తవిఘ్నచయ భంజనశక్తిసమేతు నిత్యసం
తోషు గణేశుఁ గొల్చెదను దోషవినాశక ! లోకనాయకా ! 2

చ. ఒకకరమందుఁబొత్తము మఱొక్కకరమ్మున నక్షరూల వే
రొకకరమందుఁ గంజము నిఱొక్కకరమ్మున వీణఁ బూని కొ
తుకమునఁ గానముస్సలుపు తోయజనేత్ర మదీయజిహ్వఁ బా
యక వసియించియుండుటకు నాత్మదలంచెద లోకనాయకా ! 3

ఉ. మక్కువబాదరాయణుని మాన్యుని వ్యాసునిఁ గాళిదాసునిం
దక్కిన మాఘ బాణకవి దండిమొదల్ గల దేవభాషఁ భం
పెక్కినవారి నాహృదిని నెంచి పదంపడి నన్నపార్యునిం
దిక్కిన పోతనాదులమది నివసితించెద లోకనాయకా ! 4

ఉ. శ్రేయముఁగాంచువాని హరిసేవకు నాంధ్రకవిత్వధీరు నా
త్రేయనగోత్రపావన సరితృతి చంద్రుని సత్యకీర్తి వి
జ్ఞేయుని బంధ్రువాడకుల శేఖరుఁ గూటమరాజ దాసరా
ధేయుని మద్గురున్ మదివిధేయతఁగొల్చెద లోకనాయకా ! 5

ఉ. మేలగుపండితుండనుచు మేటియశమ్మును గాంచువాని నా
 ఘోలనుగోత్రపావనునిఁ లోయజనాభ పదాబ్జసేవనో
 చ్చీలుని వడ్లమానికుల సింధుసుధాంశుని రామమూర్తిని
 జాలనుతింతు నమ్మదిని జ్యోతిషదేశికు లోకనాయకా ! 6

ఉ. పూనితిసికుఁ బద్యశతమున్ రచియించి యొసంగడాని న
 హ్యూనముతోడ లోన ననుమానము మాని పరిగ్రహించి యా
 భాను నిశేతతారముగఁ బాలనసేయు మనశ్యరాయువుం
 బూని వెలుంగునట్లు పరిపూర్ణ కృపంగని లోకనాయకా ! 7

చ. పలికియుఁ బల్కు లేని తమపాపని పల్కులయందుఁ దల్లిదండ్రులు
 గడుతప్పలున్నను నిరూపణ సేయక వానిఁగ్రోసి వ
 త్సలతఁ గుమారుఁగాంచి వినుచందము దీనిని తప్పలున్న నొ
 ప్పలుగ తమించి యీశతకమున్ గ్రహియింపవెలోకనాయకా ! 8

చ. చిలుకనుబట్టి పంజరముఁజేర్చి ఫలాదులొసంగుచున్ మృదూ
 కులకిటు వీనులొగ్గుచుఁ గుతూహలమొప్పఁగఁ విందురెల్లొ నే
 బలికెడి పద్యజాలమునఁ బాఠకులెల్ల రసమ్ముఁ గ్రోలి త
 ప్పలుగడు నట్లెదిర్దఁగను బోడిమి వేడెద లోకనాయకా ! 9

ఉ. సారససంభవుండెవఁడు శౌరియెవఁడు హరుండెవఁడు బృం
 దారక పూజతుండెవఁ డనాథలకున్ గతియెవ్వఁడో జగ
 త్కారణ భూతుడెవ్వఁడు మొదల్తుదిలేని మహాత్ముడెవ్వఁడో
 యారయనట్టి నిన్ను మనసార భజించెద లోకనాయకా ! 10

ఉ. కర్తవునీవు సృష్టికి జగమ్ములఁబ్రోచెడి భర్తవీవె సం
 హర్తవునీవె లోకముల కాదిమకారణమైన యట్టి ని
 న్నార్తకరణ్యమూర్తివని యాగమము బృకిటించుచుండెద
 న్నూర్తి మనమ్ములో సతతమున్ నలకొల్పెద లోకనాయకా ! 11

చ. గుణసహితండ్ వంచు నినుగొందటు మాన్యులు దెల్పుచుండ్రు ని
 గ్గుణుడ వటంచుఁ గొందటు నిరూపణచేతురు కొందఱో గుణ
 గుణములులేని మూర్తి వనుకొందురు శత్యముగాదు గావె నీ
 గుణ గణనంబునేయుటకు గోపతికై నను లోకనాయకా! 12

చ. సకలచరాచరమృగ విచారణసేయ వెలుంగులెల్ల నీ
 వొకడవయై వెలుంగుచు మహాజ్వల కాంతివహించి యెల్లవా
 రికిఁ దగినట్టి రూపులధరించుచుఁ గోర్కులొసంగుచుండు వీ
 వొకడవెగాని దేవుడు మహాకృడుగల్గుడు లోకనాయకా! 13

చ. పొగడఁడలంచుచుక నిగమముల్ నినులక్ష్యముచేసి యెన్నియో
 యుగములపట్టునన్ శ్రమమునొంది కృతార్థతఁ జెందలేక నీ
 సుగుణము లెన్నఁజాల మనుచున్ మనమందుఁడలంచి యెంతయో
 వగవునఁ గుందుచున్ సతమువంచు శిరస్సులులోకనాయకా! 14

చ. కనుగొననెంచి ని న్మునినికాయ మనేకసహస్రవర్షముల్
 దనుకఁ దపంబునల్పి బహుధాశ్రమలం గృశియించి వేఱు త్రో
 వనుగనఁజాలలేక వసవాసముఁజేయుచు వేచియుండి యై
 నను నినుఁగాంచలేమని మనమ్ములనెంచిరి లోకనాయకా! 15

చ. రజతసువర్ణభూషణ ధరాధట మందిరతల్ప కన్యకా
 వ్రజపరిధానయాన నవరత్నతురంగ పటీరభస్తగో
 గజ మహిషాదులన్నియు నఖండవిభూతి నొసంగినన్ భవ
 ద్భజనకు సాటిరావు భవబంధవిమోచక ! లోకనాయకా! 16

ఉ. నాతరమా నినుంగన సనాతనమూర్తివి నీవు నీగుణ
 ప్రోతమెఱుంగ శత్యమై పురందరముఖ్యులకై న నైన ని
 ర్భీతి వచింపఁబూనితి సరితృతినీరములెల్ల వీకమై
 సేతము దోడఁగా నెడద నెన్నునరుంబలె లోకనాయకా! 17

చ. మృగములఁబట్టి బెబ్బులులు మెక్కెడిచాడ్పున మా యఘంబులే
తగని రుజాళులై బహువిధమ్ముల మాతనువులే గ్రసించుచుం
డఁగఁ బరికించు చీపు కరుణన్ విడనాడి యుపేక్షనేయఁగాఁ
తగునె దయాళు ! మా రుజులఁ దద్దయుఁజమ్మక లోకనాయకా! 18

చ. ప్రకటనమ స్తతాశగతి రాగములేర్పడఁబాడి చర్మనా
టకుఁడు మనోహరమ్మునఁ బటమ్మున బొమ్ములఁగీలుకొల్పి పే
క్షుల మనమ్ములందిగిచి కట్టెడుపోలికనీవు లోకనా
టకమున నూత్రధారుని బెడంగువహింతువు లోకనాయకా ! 19

చ. రకరకమైనపాములఁ గరండములందు నరేంద్రుఁడుంచి పా
ట్టకుఁ దిరుగాడురీతిఁ బ్రకటంబగు నీసచరాచరప్రపం
చకములఁ ద్రిప్పచుందు వనిశమ్ము వినోదముగాన యారె ! యే
రికిఁడరమా నినం బెలియురీతిఁ గనుంగొన లోకనాయకా ! 20

ఉ. కాయము నిల్వఁబోదు, కలకాలము మధ్యనువచ్చి యావన
ప్రాయము నీటిబుగ్గవలెఁ బాయును రోగపరంపరల్ నదా
దాయలరీతిగా బహువిధమ్ముల బాములఁబెట్టిపోవు నీ
కాయము నమ్మరాదు జనకా ! నినునమ్మితి లోకనాయకా ! 21

చ. గరళయతాన్నముంగుడిపి కాకము బోయయొకండుజంప నే
కరణినిజుట్టి వాయసనికాయము నెవ్వగఁజెందిసాయ, న
ట్లరుసమునకా యముం డదయుఁడై విషయమ్ములద్రోచి ప్రాణిసం
హరణమొనర్పనేడ్చి విడు నా ప్రసమూహము లోకనాయకా ! 22

ఉ. టంకముగల్గు పుత్తడి పుటంబున దోసమువీడఁ గాంతి ని
శ్శంకనొనంగుచుండెడి కృశానునిచందము నాదుపూర్వపుం
బంకములన్ భవచ్చరణభాను ఘృణింబడఁద్రోసివేసి యే
శంకయులేనియట్లు ననుసాకవె నత్కృప లోకనాయకా ! 23

చ. సదయమనస్కుడై గురుడు ఛాత్రుని మానసకల్మషంబుఁబో
విదలిచి విద్యనేరిపి వివేకినిగానొనరించురీతి నా
హృదయగపంకముం గరుణ నింకఁగఁజేయుచు దీనపోష ! మీ
పదజలజామృతమ్మునకుఁ బాత్రముసేయవె లోకనాయకా ! 24

ఉ. నావికుఁ డందఱుండనదు నొకనుజేర్చి నదీప్రవాహముం
దావడి దాటఁజేసెడి విధమ్మునఁ ద్వత్పద పద్మభక్తియుం
బాపేనులం బొనర్చుచు నపారభవాబ్ధినిదాటఁజేసి సౌ
ఖ్యవహయై మముస్మనుచు నారయనెంతయు లోకనాయకా ! 25

చ. సకలధరిత్రి జీవులకు సౌఖ్యమొసంగెడి భానుకాంతికౌ
శికమున కించుకై నను రుచింపమి మూలలఙ్గాఁగురీతిఁ దా
వకపద పద్మభక్తియును బాపికి నహ్యముగాక ఘోరపా
తకములఁ గూలుచుండునుగదా నిరతమ్మును లోకనాయకా ! 26

చ. కరువలిదిండి నోటఁబడి కప్ప దురాశ నమీపమందు సం
చరణ మొనర్చు మక్షికలఁ జయ్యనమింగఁ దలంచునట్లు భీ
కరమగు మృత్యు వక్త్రమునఁ గాపురముండి నరుండు మోహనా
గరమున మగ్నుడై విషయకాంక్షల వీడడు లోకనాయకా ! 27

ఉ. బంధుర గంధవై భవ విభాసుర పంకజ మాశ్రయించి పు
ష్పంధయ మేతెఱుంగున నివాసమొనర్చునొ యట్లు ప్రేమసం
బంధముమీఱి నాహృదయ పద్మమున న్వసించి నీపు మో
హంధుండనైన నన్నుగృహనారయగావలె లోకనాయకా ! 28

చ. కలయఁగఁజూచి నర్వమిదికా దదికాదని త్రోసివేయని
శ్వలమయి నిర్వికారమయి శాశ్వతమై కులగోత్ర దూరమై
కలుషవిముక్తముగ జననకల్మష దూరమునైన బ్రహ్మమై
వెలిఁగెడివాడ నేనని వివేకి గ్రహించును లోకనాయకా ! 29

ఉ. ఎంచి కరిద్రుఁడొక్కఁడు ధనేచ్చ వహించి ధనేశుఁడేరిసే
 వించి ధనమ్మునొందుగతి విత్తహయాదులఁగోరినిమ్నుఁ బ్రా
 ర్థించఁగలేదు నాయఘముఁ ద్రెంచిసఁ జాలునటంచు నిమ్ను యా
 చించుచునుంటి దానినెఁజిమ్మినఁ జాలును లోకనాయకా ! 30

ఉ. అశభుజంగమై యతిభయంకరమాగతి మ్రింగఁబూని యే
 దేశము పోదుమన్నఁ జనుదెంచుచు నున్నది వెంట సర్వము
 న్నాశముఁజేసిగాని యదినాశముగాదది నిక్క ముక్కటా ! *
 నాశమొనర్చునీదు భజనంబను యప్తిని లోకనాయకా ! 31

చ. సమయము చిక్కుదాఁకఁగడుకొంతి మెయిన్నటియించి పొంచిమ
 త్యముల బకంబు బట్టుకొను చాడ్పున మృత్యువు మర్త్యకోటి ని
 త్యము వెనువెంటనంటి సమయమ్ము లభించివఁ గూల్చునా యపా
 యము గనలేకఁ జేడ్చుదురు రందఱు మందులు లోకనాయకా ! 32

చ. చినుబదిన్నాల్గు లక్షల వహించితి వేసములోలి నీదుచెం
 * తను నవికాంచుచుంటివి ముదమ్ము వహించితి లేదో ? నేనెఱుం
 గను ముదమందితేని యొనఁగందగు నీపద మట్లుగాక యుం
 డిన నిఁక వేసముల్ వలదు నీకనిచెప్పుము లోకనాయకా ! 33

చ. యముఁడను ధీవరుండు జగమ౯ జలరాశి సమ స్తజంతు మ
 త్యములను బట్టుచుండఁ గ్రియల౯ బడిశంబులనొడ్డి యా యపా
 యముఁ దొలఁగించుకో వలయునన్నఁ గనంబడె నొక్కటే యపా
 యము భవదంఘ్రిసేవ ననయమ్ము నొనర్చుట లోకనాయకా ! 34

ఉ. లోవలనాల్గిటన్నడచి లోయనికాంతముఁ జేరినీరముల్ .
 ద్రావి మనుష్యులెవ్వరి పథమ్ముల వారలుపోవుచుంట స్వా
 భావికమట్టులే యగు భవమ్మున దారసుతాదులు భవ
 తేనయె కాశ్వతమ్ము దయనేయవె గొల్చెద లోకనాయకా ! 35

చ. పడఁతులు వేడుకం గుసుమవాటిక యందునఁ బూలుగోయు నం
దడిఁగని వేగవచ్చి విటతండము వారలఁబట్టనోలి ఘో
యెడి కరణి భవాటవి మదింద్రియముల్ విహరింపనంతకుల్
వడిగనుఁ బట్టుకొందు రెడఁబాపవె ! వారల లోకనాయకా ! 36

ఉ. నీటినిబాయు తత్త్వ యమె నీరజమెట్లు వికాసహీనపుం
బాటువహించునో యటులు భక్తిరసాను భవంబులేనిచోఁ
బాటవముం దొరంగియును బాములనొందియు మాటిమాటికిఁ
నీటుదొలంగుఁబో హృదయ నీరజమంతయు లోకనాయకా ! 37

చ. నలిలపిసానఁజెంది పశుజాలము వేనగిలోన యెండనూ
పులఁగని ముందుముందులకుఁ బోయి నిరాశ పహింనునట్లు దు
ష్కలుషత సంస్మృతిభ్రమల సౌఖ్యములంచుఁ గలంపనట్టియా
తెలిసినవాడు నిర్వృతిగతిం జరియింతుడు లోకనాయకా ! 38

ఉ. వాతముచే మహిజములు పరిములేగతిఁ దూలిపోవునా
రీతిగ నీడునామమును రేలుఁ బవళ్ళను నేనరుండు దాఁ
జేతమునందు మానక భజించుచు నుండునో వానిగామహా
పాతకసంచయమ్ము నెడఁ బాయుట నిక్కము లోకనాయకా ! 39

చ. సురలు హిమాంశుబింబమున శోభిలున య్యమృతంబుఁ ద్రావి వి
స్ఫురితమనఁ ప్రపూర్ణపరిమోదముఁ గాంచు లెఱంగునక భవ
చ్చరణ సరోరుహంతర రసమృతయమ్మునుగ్రోలు శేముషీ
భరితులు ముక్తి సౌఖ్యము సపారముగంతురులోకనాయకా ! 40

ఉ. భానుద్వికాంతి జీవుల కపారసుఖమ్ములనోలిఁ సూర్పు చం.
దాన సమర్థతందగు విధమ్మునఁ దృప్తిదపద్మభక్తియుం
దానోపగూర్చుదన్ను సతతమ్మును గొల్చెడి భక్తకోటికిఁ
దీనతఁబోవ సంపదలు దివ్యసుఖమ్ములు లోకనాయకా ! 41

చ. కలుషజలమ్ములోఁ గతకగంధముఁ గల్పినఁ దజ్జలమ్ము ని
 ర్మలమగురీతిఁ బాతకసమన్విత నుర్మన మానసమ్ము ని
 మ్ములుషతఁగాంచు నీభజనగల్గినఁ, గల్లఁగనిమ్ము దానినే
 కొలిచెద ని న్ననాతర మకుంతితభ క్తిని లోకనాయకా! 22

చ. శ్రమపడి చిత్రకర్త పలుచందములం దననేర్పమీఱఁగోఁ
 గ్రమముదలిర్ప నాకృతులు వ్రాసిన నయ్యవి రెండు మూడు నా
 ల్లు మఱియునైదు నాఱుఁ బది గూడును నీవన నెన్నరాని చి
 త్రముల ధరాపటమ్మున నదా గనఁజేతువు లోకనాయకా! 43

ఉ. పంకిలుఁడెవ్వఁడేని తన ప్రాంతముజేరఁగ నేన్రవంతినా
 వంకకురాకు పొమ్మనక వాని నకల్మషుఁజేయునట్లే నే
 బంకయుతుండనొచ్చుఁ దనపట్టుకుఁ జేర నపాపుగాఁగ ని
 శ్శంక భవత్కృపాధునియు నల్పునునన్నును లోకనాయకా! 44

చ. నతతమహూగ్రశోకన రుజాపరివీడితుండై నవాని కే
 గతి మొదటకా రుచింపకయ్య కాలము కొంత గతించునాఁటి క
 ద్భృతరుచినిచ్చు పథ్యమునుబోలి భవత్పదభ క్తియాదీదా
 వెతఁదుదిసౌఖ్యమిచ్చుచు వివేకులఁబోచును లోకనాయకా! 45

చ. తొలుత వెలింగనంబడెడి ధూమముపొంటె గృహంతరస్థమా
 జ్వలనము నిశ్చయించుకొనుచాడ్పునఁ గన్నడు సృష్టివల్లనే
 గలవని నిన్నునమ్మి కడుగౌరవరీతిఁ గనంబడన్వివే
 కులు భజియింపరే నిను నకుంతితభ క్తిని లోకనాయకా! 46

ఉ. తూలపురాశిఁ దారకలతో నొరయంబొనరించి దానిపైఁ
 గీలికణంబువెట్టిన నకించనతంగనురీతి మ ద్భ్యుండ
 కాలముగాని నీచరణకంజములస్ఫురియించెనేని ఇ
 మాని నశించిపోవు నదియంతయునీకృప లోకనాయకా! 47

చ. ఎఱుగఁక గోర్కెమైయరిగి యింపుగనుండు కఙ్గంబుపై నఁ దా
నుటికి చలింపలేక నననోడి తపించెడియీఁగపోల్క నం
నరణసుఖంబుఁగోరి వివశత్వముగాంచుచు శోకపూరనం
భరితులుగారె మోహహతమానసులెంతయు లోకనాయకా ! 48

ఉ. చేతగుడంబుజెల్లునెడఁ జీమలమూఁకలు జేరున్బెల్ల యా
రీతిగ బాంధవులనడటికొ ధనముండిన పెట్టనంబుచుం
జేతగుడంబుజెల్లునెడఁ జీమలు బాసిన రీతిగాఁగనే
చేతధనంబుజెల్లుకడఁ జేరు బంధులు లోకనాయకా ! 49

చ. విమలకరుండురేయిఁ జలివెల్లులచే జగమెల్ల శుక్లప
క్షమున రహింపఁజేసి తిరుగం గ్రమ మొప్పుఁగ నెల్లు కృష్ణ ప
క్షమునఁ గళావిహీనుడగుఁ గల్గియున్నట్టె యొలి వృద్ధినొం
దిమఱి యనంతరంబె కడుదీనతి నొందఁద లోకనాయకా ! 50

చ. కోరెడి కోర్కులెల్ల సమకూర్పు విభుండలపోయ కెన్నఁడున్
స్వైఁగియైనలేమ పెరవారలకై వెలలందుమాడ్కి నిం
పార వరమ్ములిచ్చెడి మహాత్ముని నిన్విడి యన్యదేవతా
వారముఁగొల్పి వెంగలియు బంధములంబడు లోకనాయకా ! 51

చ. జలజనమున్భవ ప్రథితసారభమున్ గ్రహించు బంధరం
బలకనకంబుఁ జేరఁగ భయంపడు చాడున పుణ్యలోకసం
కలనముగోను భక్తుఁడునగన్ భవదీయ సమీపవ ర్తియై
యలరుటకుం బ్రయత్నపడు సన్యముఁగోరక లోకనాయకా ! 52

ఉ. చెంతవశించుచో నినుముచెచ్చెఱలాగుచునుండురాయయ
స్కాంతముపోల్కె సీచరణ కంజము భక్తుల జేరఁదీసి య
త్యంత సుఖంబులందనువుఁ నధ్యము దీని నెఱుంగలేక వి
భ్రాంతిలు తద్దకప్తములి పాలగుచుందురు లోకనాయకా ! 53

- చ. ఎడఁగని కీటకంబు గ్రయిహించి నిజస్థలమందుఁ బెట్టి పుట్టదము క్రమంబుగాఁ దనదుభంగి నొనర్చెడు రీతిఁ ద్వత్కృపాభ్యుదయ పరంపరానుగత పుణ్యధనాఘ్నఁడు నీదురూపసంపదఁగని ముక్తిసౌధమున భాసిలుచుండును లోకనాయకా ! 54
- చ. పరుసము సోకఁగానినుము భర్తమయంబయి పూర్వరూపముం దొరఁగి యమూల్యభావమునఁ దూఁగెడురీతిఁ బ్రపంచమందు నీ పరమ కృపారసమ్ము భవిష్యే నొకయించుక చిందెనేని యీ శ్వరపరరూపియై చెలఁగసంశయముండునె లోకనాయకా ! 55
- ఉ. హాసనగారడిఁడు మనుజాంబకపంక్తి మొరంగికానఁగాఁ జేయు సమస్త విద్యలువిచిత్రగతిం గనుపట్టురీతి నీ మాయచరాచరమ్ముల సమగ్రముగా వెలుఁగంగఁ జిత్రముం జేయుదువయ్య నీమహిమ జెప్పఁగశక్యమె లోకనాయకా ! 56
- చ. కనకము నెన్నియొ నగలుగా నగసాలి యొనర్చుటఁ జగమ్మున బహురూపముల్ గని ప్రమోదముఁగూర్చెడుభంగినొంటివయ్యును గనరాని నీదు మహిమోన్నతిచేత ననేక దేహ వర్తనఁ బరజీవతఁ న్వకపరభ్రమఁగూర్తువు లోకనాయకా ! 57
- ఉ. తాత్రముఁబూని దుర్జననికాయముఁ గూల్చుచు రాజు నజ్ఞనస్తోత్రములందు శిష్టులను దుష్టులఁ జేసియుఁ జిత్రమల్లె మచ్చత్రుల దుర్మదాదుల హతంబొనరించి శమాదులఁ మహామిత్రులఁబ్రోచినందగిన మెప్పునఁగూడును లోకనాయకా ! 58
- చ. తలిరులవిల్తుఁడఁ జెడుగుదయ్యము లోకము నొవహించి త్వల్లలితపదాబ్జ భక్తిసుధద్రావఁగనియక కామమోహనిస్తుల మృగభీకరంబగుచు దోచెడి సంసరణాట వీసలింగలతనుజెట్టుచుండె ననుగావవె సత్కృప లోకనాయకా ! 59

చ. కవచస్థితానబీజ మెటుగామొలకై త్తరగఁ జాలకుండునో
భవదురు పాదపంకరుహ భాస్వరబంధుర భక్తి చాతురీ
వివశముగాని మానసము వేయుభవమ్ములకై నఁ గాంచునే
యవిరళమోక్షవై భవ సమంచితభాగ్యము లోకనాయకా ! 60

చ. నిరతము సత్యవాగ్విభవ నిశ్చలుడై జగదేశపూజ్యతా
స్థిరుడగు సిద్ధుడెట్లు తనదీపనచేతఁ జరాయురున్నతుల
గరమునొనర్చునట్టులు జగమ్మున నీకరుణాకటాక్ష వి
స్ఫురణము భక్తియు క్తులకు ముక్తినిఁగూర్చును లోకనాయకా ! 61

ఉ. చందనపాదపంబు సరసస్వసియించెడి చెట్టులెల్లఁ గ
స్మంద సమీరవీజనమునన్మలయక్షీణి జాతభావముం
జెందెడురీతి నిన్ను మదిఁజింతనచేసెడివారలెల్ల నీ
చందము వారలొచు ననిశమ్ము సుఖంతురు లోకనాయకా ! 62

చ. తిరములైపాణముల్ మెయియధీనము నప్పకనుండువేళ ని
న్నరయఁగ లేని మానవుడనంతర మెట్టులుగాంచునిన్ను ? మం
దిరమునయందు దివ్యై కడ తేరినపిమ్మట వస్తుసంఘమే
కరణిఁ గనంబడుకొ నరునికంటికి వింటివె ? లోకనాయకా ! 63

చ. తనయ సతీ ధనేషణపుదారములంగొని విష్టపత్రయం
బును వృషభమ్ములస్సలిసి ముక్కుపుటమ్ములఁగ్రుచ్చికట్టి చే
తనుగొని యాకనంబనెడి తప్పెటఁగొట్టుచుఁ గైతవాక్యతిం
గను వృషనాట్యజీవివనఁగ్గాఁ జరియింతువు లోకనాయకా ! 64

చ. అడవిరసాలసాలము మహాగజమాగుతపీడ క్షృణో
యొడఁబడి పాంథవర్గమున కొప్పుగ నీడనొనంగి పండ్లని
చ్చెదుగఁగి నజ్జనుండు పలుచిక్కులకోర్చి పరోపకార మె
ప్పుడుఁ బొనరించునుల్లమునఁ బొంగుచు నెంతయలోకనాయకా ! 65

చ. కనులకుఁ బై పయిన్ సొగసుగాఁగనుపించి ముసిండివల్లదు లో
నను విషపూరితంబయి కనంబడుపోలిక దుష్టబుద్ధి నె
మ్మనమునఁ గూర్చి మైపయికి మాచిదిగాసుధలొల్కు పల్కులం
గనఁబడి మోసగించుఁ గలకాలములోకుల లోకనాయకా ! 66

ఉ. ఎండిన గడ్డిబొమ్మ నొక తేర్పడఁ జేసియు హాళికుండుగాఁ
వుండఁగఁ బంటపైరుదరినుంచి యతండుచనంగ బొమ్మకాఁ
వుండియు ముట్టకేదినక యుండెదరీతిని విత్తవృద్ధిగా
నుండెడు చెంతలోభి నిడుచుందువు కాపుగ లోకనాయకా ! 67

ఉ. ఆకొని మఱీకల్ సుమములందలి మాధ్వనిఁ బట్టితెచ్చి వ
ల్మీకము లోనఁబెట్టి విడలేక భుజింపఁగ దానిఁ జుట్టి భ
ల్లూకము పాలఁజిక్కుఁగతి, లోభియు సంస్మృతిబద్ధుడౌచు నెం
తోకృషిసాత్తుఁగూర్చి తుదినోడును మిత్తికి లోకనాయకా ! 68

చ. అదనున హాళికుండవని యందున విత్తులఁజల్లి పైరుపెం
పొదవఁగఁబెంచి తత్ఫలమునొంది సుఖంచెడు భంగినాదు హృ
త్పదమున భక్తి బీజము లవారిగనాటి త్వదంఘ్రిసేవఁ గాం
చుదనుకఁ బెంచి నన్నిధినిఁ జూపిభరింపుము లోకనాయకా ! 69

చ. ముదము దలిర్పఁ బాలకుఁడు మ్రోలనుబెట్టిన స్వర్ణభూషలక
వదలియనంటి పండులకె బాహువు సాచెడిమాడ్కి భక్తిచే
నెదనిను నిల్పువానికి మహీస్థలి నెట్టి యనర్హవస్తువుల్
మదికిరుచింపకుండెడి నమజ్జన పాలక ! లోకనాయకా ! 70

ఉ. కూరలు పచ్చడుల్ బదియుఁగూడిన నన్నములేని యప్పు యు
ద్భారమడంగునే ? యటులె తద్దయుభోగ్యము లెన్నియున్న నం
సారము భక్తికూన్యులకసారము దుస్తరఘోరకోక వి
స్తారముగాఁగఁదోచెడి రసాస్థలినెంతయు లోకనాయకా ! 71

- చ. ధనముల రాకపోకలవిధమ్ముఁ దలంచిన రేయి న్వప్నమం
దునఁ గననాచుఁ డెల్వ్విఁ గనఁ దోఁపనిభోగము లై చెలంగు నీ
తనువునశించు నన్నియును దధ్యము నీపదసేవ శాశ్వతం *
బని తలపోయుచుం డ్రవనియందు వివేకులు లోకనాయకా! 72
- చ. నివురు దొలంగకున్నయెడ నిప్పును బొగ్గుగఁ గానుపించి యా
నివురు దొలంగిన న్నిజము నిప్పిది యంచు స్ఫరించుచుండెడిం
బ్రవిమల మయ్య నాత్మ భవబంధవశంవద మై శ్రమించి బం
ధవిధురమై చెలంగెడి నితాంతము నాదట లోకనాయకా! 73
- చ. తమమున నర్పముం గనుచుఁ ద్రాడని దానిఁ బరిగ్రహింప ను
ద్యమ మొనరించి భంగపడునట్లు నరుండు కరంబు చిత్తవి
భ్రమమున సంస్పృశి న్నుఖకరం బని నమ్మి చరించు ఘోరదుః
ఖములఁ బడు స్థవత్పరయుగమ్మును నమ్మక లోకనాయకా! 74
- చ. ధనికుఁడు నిద్రవోయెడివిధమ్ముఁ గనుంగొని నెమ్మిఁ జోరు లా
ధనమును సంగ్రహించుకొని ధావనముం బొనరించునట్లు తృ
ప్తిను గొన లోన శత్రువులు నాదగుజ్ఞానధనంబు నెల్లఁ జే
కొని చనఁజూచు వానినెటు గూల్చెదవో నయ లోకనాయకా! 75
- చ. పరిమళభాసితం బయి యపారముద మ్మొనగూర్పు గంధపుం
దరువునఁ గ్రమ్మి గ్రచ్చ నతితమ్ముఁ గృశింపఁగఁజేయు గంధబం
ధురమున రమ్యముం జలుపు ధోరణి భక్తుఁడు దన్ను జేరి దు
శ్చరితుఁడు కీ డానర్చినను సాకును వానిని లోకనాయకా! 76
- ఉ. జీకటిరేయి నేగునెడఁ జెంతల బుట్టలఁ జూచి జంతు వే
దో కలదంచు భీతిలుచు నొయ్యన భీతిని వీడినట్లు మా
యాకలనమ్మునక జగము నంతయుఁ దధ్యముగాఁగ నెంచి వి
ద్యాకలనమ్మునక జనుండు శత్రుముగాంచును లోకనాయకా! 77

చ. జలదఫతత్పయఃకణముః జయ్యన నేలః బడంగనీక నే
 ర్పలరంగ వేడ్కఁ జాతకవిహంగము గ్రోలెడురీతిఁ ద్వత్పదా
 జ్జలనదనూపభక్త్యమృతసారముఁ ద్రావఁగ సజ్జమండు ను
 త్కలికఁ జెలంగుచుండును గదా నిరతమ్మును లోకనాయకా 178

చ. నకలదిగంతవంతతికి సంతమనం బెడఁబాపి రాత్రినా
 యకుడు వికాసముం జలుపునట్టులు నీపదపద్మభక్తియొక
 వికలమనస్కుఁడై మెలఁగు వెంగలికిం దమము వ్విదల్చి సా
 ర్థకపరమాపవర్గమును దా నొనగూర్చును లోకనాయకా! 79

ఉ. మంచిదొ యుష్వనో జలముమాత్రము పోయుచు నోముచున్న న
 భ్యంచితరీతిఁ దా నమృతపాకజలమ్మును బండ్లచేత ని
 ప్పించెడి నారికేళతరు వేగతి నాగతి సజ్జమండు గా
 వించును మంచి నెప్పుడవివేక్షల కేనియు లోకనాయకా! 80

చ. ఫల మని యెంచి దీపమును భ్రాంతివశంబున మోసపోవుచు
 న్సలభము దానఁ జొచ్చి మరణమ్మును బొందినయట్లు భక్తిసం
 కలనము లేమి దుర్జనుఁ డగాధపుసంసరణమ్మునందు బా
 ములఁబడుచున్నభేచ్చఁగడుమోసమునొందునులోకనాయకా. 81

చ. సొలసి కృశించుపన్నగకిశోరముపైఁ గరుణించి పెంపు సొం
 పలరంగఁ బాలు వోసి యనయమ్మును జెంచివఁ గాలకూటపుం
 గలుషశ్రీతి వీడనటుగాఁ దను నమ్మినవారిఁ గ్రూరుఁ డ
 గ్గలముగ మోసగించెడు జగమ్మున నెంతయు లోకనాయకా! 82

చ. అడవిఁ జరించు భీకరమ్మగొఱుముల స్మృగయుండు పట్టి యే
 వడువునఁ గూల్చునో యటులు భక్తుఁడు సంపరణాటనిం గడుం
 గడు విహరించు దుర్విషయఘాతుక ఘోరమ్మగాళిఁ ద్రుంచి యె
 ప్పడు సుఖింబుచుండు ముదముంగని నీకృపలోకనాయకా! 83

- చ. అమలతయు న్సుగంధ మిసుమంతయు నుండకయున్న పుష్పహారమునఁ బెనంగుటల్ జనశిరమ్ముల గౌరవ మొందు నూత్రమే క్రమమున నాక్రమమ్మున విరాజితసజ్జన సంగతిఁ దురంతముల నొనర్చువాఁడును ఘనత్వముగాంచును లోకనాయకా! 84
- చ. ఎనయుచు వృశ్చికమ్ము తనకే యపకారముఁ జేయకుండినం జనులకు నేవిధమ్మునను నల్పునొ కీడఁటలే సతమ్ము దుర్జనుఁడు మహాపకారములఁ జల్పుచు సజ్జనకోటి కిస్సదా ఘనకలుషమ్ముచేత నరకమ్మును బొందును లోకనాయకా! 85
- చ. మనుజుఁడు స్థాణువుంగని భ్రమంబుకుఁడుండని చేతమందునెంచినగతిగా శరీరమడిచి త్రిముదానను కొంచు దుర్భ్రమంబునుబడి నీదుభక్తి ననుభూతి నెఱుంగఁగ లేక యెన్నియో వనటలఁ జెందుచుండు భవవార్ధిమునుంగుచు లోకనాయకా! 86
- ఉ. ద్వారనిబద్ధమా గృహము దాహమునొంది వేళలో నగుండే రమణ స్వలింబడుట కిచ్చవహించునొ యట్టిరీతి విస్తార విషాదదుస్తరణ సంస్మృతి బద్ధుఁడు త్వత్పదాబ్జ సేవారతుఁడు నిష్ఠముక్తికయి వాంఛ యొనర్చెడు లోకనాయకా! 87
- చ. పటుగతి భూమినీరశిఖవాయు సభమ్ములఁ గూర్చి నేర్పుమై ఘటము లొనర్చుచుండు ఘటకారుని తీగున నీప్రపంచ మంతట నిముడంగరాని మెయి తాల్పులఁ జిత్రముగాఁగ నాశికా పుటముఖనేత్ర భేదములఁ బొల్పునొనర్తువు లోకనాయకా! 88
- చ. అలసు లపస్వరాల శ్రుజినభ్యససంబోసరించి లాభమెట్టులుఁగనలేక యోడుమ రుల్ మదినెంచక దుష్టకార్యవంకలన మనోరథమ్ముల నెకాలముఁబుచ్చెడువారు జన్మ నిష్ఫలతనుగాంచి రౌరవముపాలగు చుందురు లోకనాయకా! 89

చ. మెఱుగిడి సంతకంతకును మేలిమిపైడి పుటంబుపైటి సంత
దరచిన సంతకంతకును దావకభక్తులయందుఁ గాంచనఁ
బరమ పవిత్రతాగుణ విభాసురతావిభవమ్ములెంతయు
స్వరకరుణా సముద్రసతభక్త సృనాయక లోకనాయకా ! 90

చ. వసమునఁజెల్లు రాపిడిని వహ్నిజనించి క్రమక్రమంబుగా
ఘనమయి సర్వ వృక్షములఁగాల్చెడిరీతి నదృష్టబద్ధ స
జ్జన సహస్రాన జంబగు లనదృవదీయ పదాబ్జ భక్తి పా
వనులఁబొనర్చు మానవుల పాపములూడిచి లోకనాయకా ! 91

చ. పలుకునఁదేనెల్కొల్కు బసిబాలకుఁ డమ్మయటంచు నొక్కమా
ర్చిలిచిన యంతఁదల్లి కడుప్రేమ దలిర్పఁగ నన్యమిచ్చున
ఘైలమిభవత్పదాబ్జగ సమీడిత భక్తిధురంధరుండు నిం
బిలిచిన మాత్రము క్రింది పేర్చినిఁ జూపుదు లోకనాయకా ! 92

ఉ. ముప్పగు నీభవంబను సముద్రము నీడగఁ జొచ్చి డస్సియే
తిప్పకుఁజేరఁజాలక ధృతింజెడియుంటి నెఱుంగలేకనా
తప్పనహించి యీతరినిఁ దావకపాద సరోజ యుగ్మమృ
దెప్పనొసంగినన్ను దరినింబడ వేయవె లోకనాయకా ! 93

చ. ధనమునులోభి యన్యులకుఁ దానమొనర్పఁడు నవ్వుమొనఁదా
ననుమతిఁజెందు నెట్టి సమయమ్మున నేన్మవదీయనామ చిం
తన్మమొనరింపకుండును వృధామతిఁ బుచ్చును గాలమెల్ల దు
ర్జనుఁడు తరించుటెట్టులిక సంసరణాంబుధి లోకనాయకా. 94

చ. అరయుచు మేకవన్నెపులి నాత్మకుల ప్రభవంబులంచునా
దరమున భ్రాంతినిందుచు యధాస్థితినుండుటచేత మృత్యుజే
కరణినిబొందు నాగతినగాధ మహాకపటాంతరంగుల
దురితులఁజేరి నజ్ఞులు దుఃఖముగాంతురు లోకనాయకా. 95

- చ. బలమగు వాయువేగమునఁ బట్టుదొలంగుచు భూరుహంబు దు
ర్బలమయి భూతలమ్మున గుఱాలునఁగూతెడు రెల్లువంగియె
ట్టులొ పడిపోకనిల్చును బటుస్థయుఁడెంతయు విష్టవీఁగి బా
ధలఁబడునప్రముఁడొందెడిని దప్పకయున్నతి లోకనాయకా. 96
- చ. చలువలరాయఁ డెప్పగిది సస్యములన్ ఫలియింపఁజేసి లో
కుల కుపకారియై యెపుడు గొప్పతనమ్మున నొప్పుచుండునో
తలఁపనటుల్ భవచ్చరణ దాసులపాలిట నీకుసత్కృపా
కలనము నర్వసంపదలఁ గ్రన్నననీయదె లోకనాయకా 97
- ఉ. కాయలఁ బిందెల్లఁ సుమనికాయముతోఁ దరువొప్పుచుండఁ బె
న్వాయువువచ్చిదానిఁ బడవై చిన చందము పృథ్విలోననే
న్వాయమునంబరించు సమయమ్మున మృత్యువునన్నుబట్టి య
న్వాయముగాఁగఁ గొంచుజనునప్పుడు బ్రోవవెలోకనాయకా. 98
- చ. నయమీకయింతనేరని మనఃకపి నిత్యమునుందరిశిలో
చ్చయసమమాంసల సన కుజమ్ములఁదగ్దయు నానకొమ్మలఁ
భయమును వీడిగొంతులిడు; భద్రమెఱుంగని యట్టిదానినీ
నయతర భక్తివల్లఁ గరుణంగని కట్టుము లోకనాయకా. 99
- చ. తనయుఁడు మూఁఘుండైన బహుతామసుండైనను సంగహీనుండై
ననుఖిలుండైన మూగయయినఁ జనకుండు కుమారుఁడెల్లు పో
షణమొనరించునట్లై నను సాకుము నేదురితాత్మకుండనీ
తనయునిపోషణమునకుఁ దామన మేఁకొ లోకనాయకా 100
- ఉ. తోయజు బంధుఁడంబుజినితోఁ గవయన్మది నిశ్చయించి హ
స్తాయతవృద్ధిదాను మనసార స్పృశించి వికాసమొందఁగా
జేయు విధానజ్ఞాన రవిచెల్మి మనోబ్ధినికిం బొనర్చుచుం
బాయని నిద్రవాపి నను బాలనసేయవె లోకనాయకా. 101
- చ. పగటితుర్రా మహీరుహనివాసము సల్పి ప్రభాతవేళఁజూ
డఁగదెన కొక్కటై చనఁగడంగు విహంగములల్లు దుస్తరం
బగుభవమందు దార తనయాగులుగూడుచు వీడుచుండురీ
జగతి భవన్ద యారసమె శాశ్వతమై తగు లోకనాయకా. 102

వ. ఖరకరు బింబమున్మొగులు గప్పంగ వాయువుదాని దూల్చి భా
స్కరుని వెలుంగఁ జేయుగతిగా హృదయచ్చగమాతమంబుఁ గన్వ
ద్యరకరుణా సమీరమున భంగమొనర్చుచు నాదుజ్ఞాన భా
స్కరు నిజకాంతితో మెలంగఁగా నొనరింపవె లోకనాయకా. 103

ఉ. రాజత కీర్తిశాలి మునిరాజుకృపారసవార్ధి యాభర
ద్వాజయమింద్రుడౌ ననఘువంశమునం జనియించె విద్యనం
భోజభవుండౌ నాగనుతిబొందిన రామయ లక్ష్మీ భర్తని
ర్వాజుడు మప్పితామహుడు త్యాగియుదారుడు లోకనాయకా.

ఉ. ధీయుతుడౌచు లక్ష్మీయను దివ్యపదమ్మునఁగూడి యొప్పి నా
రాయఁడు డన్న పేరున విరాజలువాడవధాని శ్రీయుపా
ధ్యాయుల వేంకటాచ్యునకుఁ దత్సతి సుబ్బమకుం ననూజకా
త్యానిని సాటిపాసమయుడల్లియుఁడండియు లోకనాయకా. 105

ఉ. వేడుచున్నవాడ నినువేయు విధమ్ముల నన్న బ్రీతిగా
పాడుమురామమూర్తి యనువాడ భవత్పద సేవకుండనీ
వాడనునీవె నా కెప్పుడు బ్రాపని నమ్మికనున్న వాడన
జ్ఞుడ పురీనివాసకుడ సాధువిధేయుడ లోకనాయకా ! 106

ఉ. ఈక్షుమ్మగోర్కెదీనిఁగలి నేఁబదివందల నిర్వదేను ర
క్తాక్షీనిఁ జై త్రీశుగవిదియ్ రవివాసరమందు భక్తనం
రక్షకతా మహామహిమరాజులు నీకృపఁ బూర్తియయ్యె బ్ర
త్యక్ష మొకం డెకావలె సుమా యిఁకనీమది లోకనాయకా ! 107

ఉ. నీ కరుణారసమ్ము ధరణిక్ బ్రవహించుచు నన్యవృద్ధుల
న్మాకొనగూర్చుతే నృపులుయ్యెలము నయమొప్పఁ జేర్చిమై
సాకుచునుండ్రుగాత శ్రుతిశాస్త్ర సమభ్యసంబు పొల్పుచి
నాకృతి యాబ్జతారముఁ దనర్చుత నెంతయు లోకనాయకా ! 108

లోకనాయక శతకము,

హిందూ యువజన సంఘ గ్రంథాలయము.

(స్థాపితము 1904 సం॥రం.)

ఇందు 8000 వరకు ఆంగ్ల, ఆంధ్ర, సంస్కృత గ్రంథములుగలవు. ఇచ్చటకు, ఆంధ్ర ఆంగ్ల మున్నగు, దిన, వార, పక్ష, మాస పత్రికలు వచ్చును. ప్రతివారు ఉచితముగ వచ్చి చదువుకొనవచ్చును. ఇందు రు 1000 లు, విలువగల మ్యాజికులాంతరు కలదు. గ్రంథములు ఇండ్లకు దీసికునేయెడల నెల 1-కి 0-4-0, 0-8-0 చందాలు ఇవ్వవలసియుండును. ఈ సంఘము రిజిస్టరు అయినది. మ॥రా॥శ్రీ) మోతే గంగరాజు జమీందారుగారు దివ్యభవనముకట్టించుచున్నారు. ఆదాయమును మించి వ్యయము అగుట సంభవించకుండా ప్రతివారు యథాశక్తిని, అన్నివిధముల గ్రంథములు, విరాళములు, నెలచందాలు ఇచ్చి రక్షింపబడి మా యువ్యమమునకు తోడ్పడెదరుగాక ! యీ సంఘమునకు ధర్మకర్త అధ్యక్షులు మోతే గంగరాజు జమీందారుగారు, ధర్మకర్త సభ్యులు షడ్గుల వెంకటచిన్నరాజు చదలవాడ చక్రధరరావు డాక్టరు. తాడేపల్లి గంగరామయ్యగార్లు సంఘ ప్రసిడెంటు ది॥ బ॥ మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారు, వైస్ ప్రసిడెంటు మోతే నారాయణరావు జమీందారుగారు, బ్రజరూప తమ్మన మాణిక్యంగారు గ్రంథాలయాధిపతి చింతా సోమరాజుగారు. కార్యదర్శులు కొండురి నారాయణరావు, మహమ్మదు జాఫరల్లీ సాహేబుగార్లు.

ఏలూరు, గోనరక్షణ సమితి.

(స్థాపితము ది 25-1-1918 సం॥రం.)

సలము—“శ్రీ తాటికొండ సుబ్బారాయుడు గారిచే
నిర్మింపబడిన శ్రీరాములువారి ఆలయపు కాంపాండులో
పవరుపేట, ఏలూరు.”

ఈ సమితికి, మ॥రా॥శ్రీ మోతే గంగరాజు జమీందారు
రు, ప్రసిద్ధులు. మ॥రా॥శ్రీ పోలిశెట్టి గోపాలస్వామిగారు (కార్య
దర్శి), లేక మ॥రా॥శ్రీ అప్పన వెంకయ్యగారు (ట్రజరు), చైవారిలో
నెవరిపేరైనా, విరాళములు పంపించి, రక్షితులు పొందవచ్చును. గడ్డి,
తవుడు, నెలచందాలుకూడ యివ్వవచ్చును. ఇందు దిక్కులేనిగోవులు
పోషింపబడును. పాలువున్నచో, బీదపిల్లలకు ఉచితముగ సహాయము
చేసెదరు. గోవులు మంచి స్థితిలోనికి వచ్చినయెడల గృహస్థులకు
అమ్మబడును. ఇట్టి హిందూధర్మమును అందరు ఆదరించి గోమత
అశీర్వాచనము బడయుదురుగాక!

అనునంద శివశాస్త్రి

13540